

SAKSFRAMLEGG

Eiermelding - DRBV

Utvalgssak	Utvalg	Møtedato
	Formannskapet	05.06.2025
	Kommunestyre	19.06.2025

Kommunedirektørens innstilling:

Kommunedirektøren anbefaler formannskapet å gi følgende innstilling til kommunestyret:

Drammensregionens brannvesen IKS (DRBV) – Eiermelding 2024 tas til orientering

Begrunnelse:

DRBV skal årlig utarbeide en eiermelding som behandles av representantskapet og fremlegges for eierkommunene.

Eiermeldingen ble behandlet i Representantskapet den 28.4.2025, sak 10/2025

Eiermelding Drammensregionens brannvesen IKS 2024

Hensikt

Eierstrategien ble revidert i og vedtatt i alle eierkommuner desember 2021.

Hensikten med eiermeldingen er å gi eierne tilbakemeldinger i forhold til forventninger formulert i eierstrategien.

Eiermeldingens oppbygning

Eiermeldingen tar i hovedsak for seg eierstrategiens kapittel fire og dens underkapitler. For hvert underkapittel er eiernes forventninger kort oppsummert og kommentert.

Eiernes forventninger

Selskapsstrategien

Eiernes forventninger – oppsummert:

DRBV forventes å etablere en selskapsstrategi som er forankret i eierstrategien. Selskapsstrategien skal formelt vedtas av Representantskapet.

Styret har behandlet revidert selskapsstrategi 2024 – 2026. Denne ble behandlet og godkjent i representantskapets ordinære høstmøte den 30.10.2023 og er gjeldende.

Kvalitet og effektivitet

Eiernes forventninger – oppsummert:

DRBV skal aktivt søke løsninger som bidrar til kostnadseffektive tjenester til eierkommune, og skal samtidig etterstrebe god kvalitet etter de til enhver tid gjeldende standarder og retningslinjer.

Kostnadseffektivitet og kvalitet:

Eierkommunene har i 2024 engasjert Oslo Economics til å bl.a. utrede kostnadseffektiviteten for DRBV IKS. Rapporten fastslår at eierkommunenenes utgifter til brannvesen ligger rundt 10-percentilen av landets brannvesen. Dvs. at DRBV er blant de ti prosent billigste brannvesen i Norge. Større brannvesen har stordriftsfordeler og gjør at kostnadene per innbygger blir lave. Kostratallene for eierkommunene innenfor området 338 og 339 viser at samtlige kommuner har kostratall (brutto kostnader per innbygger) som er lavere enn gjennomsnittet for sin kostragruppe. Dette indikerer at DRBV er kostnadseffektivt drevet. Rapporten fra OE anslår at noe av grunnen til de lave kostnadene er at det er etterslep på utskifting av materiell og vedlikehold/oppgraderinger av brannstasjoner. Det er behov for å hente inn etterslep på utstyr og brannstasjoner. Det vil medføre at DRBV trenger økt tilføring av midler, både for å kunne møte lovkrav (spesielt HMS), og for å kunne levere tjenester på dagens nivå. Når det gjelder kvalitet har den forskriftsmessige dokumentasjonen av brannvesenet munnet ut i dokumentet "Dokumentasjon av DRBV 2024 – 2028" («Brannordning»). I det store og hele dokumenteres god kvalitet og at det leveres gode tjenester til kommuner og innbyggere. «Brannordningen» påpeker noen avvik/forbedringsområder innen bemanning, kompetanser og HMS ved brannstasjoner. Noen funn er allerede lukket, mens andre jobbes det for å lukke. Arbeidet med brannstasjoner krever tett samarbeid med eierkommunene, og vil ha prioritet i kvalitetsutvikling i tiden framover. Dokumentasjon av brannvesenet er behandlet i Representantskapet og oversendt eierkommunene for videre politisk behandling.

DRBV er blant de større brannvesen i Norge og deltar på en rekke regionale og nasjonale fag-arenaer. Det er inngått samarbeidsavtale med Vestfold interkommunale brannvesen (VIB) om å ta imot praksisstudenter fra den nye fagskolen for Brann og redning. Det er planlagt å være praksisbrannvesen for åtte studenter fra fagskolen, i samarbeid med Sør-øst 110 og VIB. DRBV er en del av Nasjonalt brannfaglig råd og deltar i bransjestyret for brann og redning i Samfunnsbedriftene. I regi av DSB deltar DRBV i den nasjonale lederstøtteordningen for større skogbrannhendelser og bruk av nasjonalt skogbrannhelikopter. DRBV innehar kompetanse og utstyr som kan benyttes som en ressurs regionalt, bl.a. dykkertjeneste, teknisk klatreredning, samt høyde- og båtressurser.

Finansielle krav og føringer

Eiernes forventninger – oppsummert:

DRBVs virksomhet skal finansieres gjennom driftstilskudd fra eierkommunene, gebyrer og andre inntektsgivende tjenester. Det skal være et regnskapsmessig skille og dokumentere at det ikke skjer kryssubsidiering av kommersielle aktiviteter.

DRBV er finansiert av eierbidrag fra eierkommunene, samt gebyrer for selvkosttjenester og noen inntektsgivende tjenester som f.eks. alarminntekter ved direkteoverføringer og arbeid som gjelder automatiske brannalarmanlegg. Som «Brannordningen» dokumenterer har økte pensjonskostnader, økt lønns og prisvekst, behov for utskifting av materiell, samt behov for oppgradering av brannstasjoner, medført at DRBV er avhengig av å få tilført midler for å kunne levere tjenester som beskrevet. Noe av differansen mellom dagens finansiering og framtidige behov, jobbes det med å løse gjennom avtaler med eierkommunene. En modell det jobbes med, er øremerkede midler for å kompensere for økte pensjonsforpliktelser. I 2024 fikk DRBV tilført NOK 4,2 mill. ekstra for å kunne drive forsvarlig, samt lukke noen av avvikene i dokumentasjon av brannvesenet. Høsten 2024 ble det i styret og Representantskapet vedtatt at DRBV skal utarbeide en plan for videre behov og inndekning av midler som mangler for å kunne ivareta de forpliktelser selskapet har og vil få.

Videre skal revisjonen av selskapsavtalen ta opp i seg en finansiell løsning for DRBV som også omfatter den planlagte økningen i reguleringspremien, jfr. tidligere beskrevet samarbeid med eierkommuner.

Gebyrmodellen til feiertjenesten/brannforebyggertjenesten (selvkostområde) er behandlet og vedtatt i alle eierkommuner høsten 2024. Det medfører en sikrere finansiering og jevnere inntektsstrøm enn tidligere, da alle husstander med aktivt fyringsanlegg nå skal betale ett årlig flatt gebyr. Skillet mellom selvkost og skattefinansiert er dokumentert gjennom eget selvkostregnskap.

DRBV har ikke inntekter fra kommersiell drift, utover arbeid knyttet til alarmoverføringer, løfte og bæreoppdrag som er alarmert fra 110-sentralen, samt oppdrag beskrevet i prislisten. Disse inntektene framkommer tydelig av regnskapet. DRBV påtar seg ikke andre kommersielle oppdrag, da dette ikke vil være forenlig med likebehandling av kommunene og kommunenes innbyggere, og unngår arbeid som kan være konkurransevidende. DRBV har interne retningslinjer for å unngå kryssfinansiering.

Bærekraft, klima og miljø

Eiernes forventninger – oppsummert:

DRBV forventes å ta klima- og miljøansvar og være bevisst på å sikre bærekraftige løsninger i sin virksomhet. Det er naturlig at selskapet også ser hen til eierkommunenes ambisjoner for klimagassutslipp.

Selskapsstrategien har følgende strategiske mål for området.

- DRBV skal bidra til å nå eierkommunenes klimamål.
- I forbindelse med utvikling av øvingsområde og brannstasjoner skal DRBV være pådriver for energieffektive løsninger og lavest mulig utslipp til miljøet.

DRBV arbeidet også i 2024 med utvikling av brannstasjoner. Et arbeid som vil pågå over flere år. De aller fleste brannstasjonene i DRBV er gamle og utdaterte og oppfyller ikke en rekke krav i Arbeidsmiljøloven mm. I denne prosessen vil klima og miljø være et moment når DRBV har samarbeid med bygningseiere som rehabiliterer eller bygger nye brannstasjoner. I 2024 har det i hovedsak vært prosess om brannstasjoner i Krødsherad, Sigdal og Øvre Eiker kommuner.

Brannstasjonen i Drammen har de siste årene montert solcelleanlegg på taket og byttet ut all belysning til mer energieffektive LED-lys.

Det er også de siste årene vært byttet ut en rekke dieseldrevne hydraulikkaggregater i mannskapsvognene til batteridrevet verktøy. Ved anskaffelser av mindre kjøretøyer er elbiler oftere valgt. Større nye biler, f.eks. mannskapsvogner, anskaffes med krav om de siste miljøstandarder i tråd med EU-bestemmelser.

DRBVs arbeide med å forebygge branner og begrense branner som oppstår må også sies å ha en klimaeffekt, da det må antas at antall branner er redusert og brann i begrenset størrelse medfører lavere utslipp av klima- og forurensende gasser.

Det pågående arbeidet med åpenhetsloven i DRBV har som mål å påvirke leverandørkjedene av varer og tjenester til mer klimavennlig produksjon og drift.

Mangfold og inkludering

Eiernes forventninger – oppsummert:

DRBV har en arbeidsgiverpolitikk med intensjon om å sikre mangfold og inkludering, bl.a. i arbeidet med rekruttering, HMS og utvikling av godt arbeidsmiljø.

DRBV har arbeidet med å få ut informasjon om forebyggende- og beredskapstjenestene til interesserte søkere og til ungdom som skal velge utdanning for fremtidig yrkesvalg. Det er viktig å motivere mangfoldet av lokal ungdom i Drammensregionen til å søke på fagskolen slik at DRBV i fremtiden kan få lokale søkere til fagstillinger i DRBV. DRBV har derfor møtt opp på lokale informasjonsdager og utdanningsmesser i 2024 samt markedsført yrket og utdanningen (fagskolen) på sosiale medier. I tillegg ble det gjennomført arrangementer på flere av brannstasjonene i forbindelse med rekruttering til deltids brannkonstabler. DRBVs store kontaktflate med innbyggerne gjennom åpen dag, barnehageukene, aksjon boligbrann ol. antas også å ha en indirekte informativ effekt om yrket. Det er under arbeidsmiljøutvalget opprettet et «likestillings- og mangfoldsutvalg» (LIMU). DRBV har i 2024 arbeidet med å tilrettelegge for medarbeidere med midlertidig og permanent funksjonsnedsettelse. Det er gjennomført vernerunder på alle lokasjoner i 2024. I 2024 ble det ansatt kvinner til både forebyggende og hel- og deltidsstillinger i beredskapsavdelingen. Målsetningen om å representere et bredt utvalg av befolkningen og øke balansen i mannskapsstyrkene, jobbes det kontinuerlig med.

Etikk og internkontroll

Eiernes forventninger – oppsummert:

DRBV skal i sitt kvalitetssystem ha klare og definerte etiske retningslinjer for hele sin organisasjon og virksomhet, også i forhold til selskapets underleverandører. Det forventes at DRBV har nulltoleranse for korrupsjon.

DRBV har utarbeidet etiske retningslinjer. Etikk og retningslinjer behandles kontinuerlig på samlinger i alle seksjoner og ulike møtearenaer.

I 2024 har styret behandlet sak i tråd med bestemmelser i Åpenhetsloven, samt gjennomført en aktsomhetsvurdering.

Internkontrollen til DRBV er i 2024 presentert for både styret og representantskapet.

Arbeidet med å revidere varslingsrutiner og «varslingsplakaten» ble ferdigstilt høsten 2024.

Årlig arbeides det med etikktrening med de ansatte i DRBV, og i år var det spesielt fokus på beredskap hel- og deltid. Det er nulltoleranse for korrupsjon i DRBV.

Rapportering

Eierforventning – oppsummert:

DRBV skal årlig utarbeide en Eiermelding som behandles av representantskapet og fremlegges for eierkommunene.

DRBV søker å ha god og systematisk kommunikasjon med administrativ ledelse (kommunedirektørnivået) i eierkommunene via kontaktutvalget. I 2024 var det seks møter i kontaktutvalget og i tillegg kom fire arbeidsmøter ifm. revisjon av selskapsavtalen.

Rapportering til styret og representantskapet følger de til enhver tid gjeldende regler, vedtak og bestillinger.

Årlig utarbeides en Eiermelding. Rapporten tar utgangspunkt i Eierstrategien og selskapsstrategien.

Strukturendringer

Eiernes forventninger – oppsummert:

Eierne er åpne for å inkludere andre kommuner i DRBV under forutsetning av at det skjer i tett dialog med eierkommunene.

I 2024 var det ingen prosesser med andre kommuner om strukturendringer. Dersom det kommer nye prosesser, vil DRBV tidlig informere og involvere eierkommunene.

DRBV er deltaker i Sør Øst 110 IKS, med en deltakerandel på 22,3%. Det er en strategisk målsetning om å utøve godt eierskap i SØ 110. DRBVs styreleder er valgt inn i representantskapet til SØ 110 IKS og er medlem av selskapets valgkomite. Brannsjef er medlem av SØ 110 IKS sitt styre.

Sør Øst 110 IKS er igjen deltaker i Norsk Kommunesamarbeid IKS (NKS IKS) med 10% eierandel. NKS IKS er et selskap som er etablert for å stå for fellesanskaffelser til alle 110 sentraler i Norge. I 2024 har NKS IKS arbeidet med anskaffelse av nytt oppdragshåndteringsverktøy (IKT). DRBV rapporterer om SØ 110 IKS til Representantskapet og til kontaktutvalget ifm. de årlige budsjettprosessene.

Tydelig skille mellom eierrollen og kunderollen

Eiernes forventninger – Oppsummert:

DRBV skal i sin samhandling med eierkommunene være bevisst på å skille mellom kommunenes rolle som eiere og kunder.

I forbindelse med rullering av budsjettet utarbeides prisliste for salgbare tjenester som behandles i styret og representantskapet. Selskapet utøver ikke tjenester utover beskrevet i kap.: "Finansielle krav og føringer," noe som sikrer et tydelig skille mellom kommunenes rolle som eier eller kunde.

Øvrig rapportering som omhandler 2024

For annen rapportering som omhandler 2024 vises det til årsberetning 2024 og årsmelding 2024. Begge dokumenter gjøres tilgjengelige på DRBVs nettside.

Vedlegg

1

DRBV Eiermelding 2024